Не стала Юрыя Абдурахманава – мастацтвазнаўцы, які вярнуў Смілавічам Хаіма Суціна і Шрагу Царфіна

Фота: Яўген Колчаў.

Стала вядома пра смерць выбітнага беларускага мастацтвазнаўцы, куратара і лектара **Юрыя Абдурахманава**. Пра гэта на сваёй старонцы ў Facebook паведаміла культуролаг **Юлія Чарняўская**. Юрый Абдурахманаў быў чалавекам, які вярнуў імёны **Хаіма Суціна** і **Шрагі Царфіна** ў кантэкст сучаснай Беларусі і зрабіў Смілавічы знакавым месцам на мастацкай мапе.

Ад Еўропы да Смілавічаў: Біяграфія інтэлектуала

Юрый Абдурахманаў нарадзіўся ў 1959 годзе. Ягоны прафесійны шлях пачаўся з лінгвістыкі – у 1984 годзе ён скончыў перакладчыцкі факультэт Мінскага інстытута замежных моў. Еўрапейскі досвед, атрыманы падчас вучобы і працы ў Францыі, Бельгіі і Алжыры, дазволіў яму пазней паглядзець на беларускую спадчыну праз прызму сусветнага кантэксту.

Смілавічы: Ад музейнай залы да турыстычнай мапы

Юрый Абдурахманаў не проста вывучаў мастацтва, ён ствараў вакол яго жывое асяроддзе. Як кіраўнік прыватнай культурнай установы «Спадчына і час», ён стаў ініцыятарам маштабнага праекта па развіцці турыстычнага патэнцыялу Смілавічаў.

Дзякуючы ягоным намаганням і супрацы з міжнароднымі арганізацыямі (ПРААН, ЕС), Смілавічы набылі сучасную інфраструктуру: ад дарожных знакаў на трасе «Мінск – Магілёў» да знакамітай карты-графіці ў цэнтры пасёлка. Юрый актыўна займаўся напаўненнем музея «Прастора Хаіма Суціна», стварыўшы ў ім утульнае «Парыжскае кафэ», якое стала месцам інтэлектуальных сустрэч. Ён уваходзіў у апекунскую раду музея, і стаў ініцыятарам стварэння асобнай залы, прысвечанай мастаку Шрагу Царфіну.

У апошнія гады Юрый адзначаў, што дзейнасць яго фонду была факт… заблакавана рэжымам, але ён працягваў сваю навуковую і куратарскую працу да апошняга.

ru • en

Даследчык і куратар: Вяртанне Царфіна

Юрый Абдурахманаў вярнуў беларусам імя Файбіша-Шрагі Царфіна – сябра Суціна і яшчэ аднаго знакамітага выхадца са Смілавічаў. Ён выступіў куратарам яго першай вялікай рэтраспектывы ў Нацыянальным мастацкім музеі (2019), а напрыканцы 2025 года ў галерэі «Арт-Беларусь» прайшла выстава «Калейдаскоп Файбіша-Шрагі Царфіна», якая стала адным з яго апошніх публічных праектаў.

Важным навуковым дасягненнем Юрыя стала кніга «О Сутине. О Смиловичах. О себе» – пераклад успамінаў Царфіна, якія з’яўляюцца адзіным сведчаннем пра дзяцінства Суціна на беларускай зямлі.

«Стойкасць і шарм»

Юлія Чарняўская, якая паведаміла пра смерць даследчыка, узгадвае Юрыя як чалавека рэдкай інтэлігентнасці і маральнай сілы. Ягоная адукаванасць грунтавалася на «старой школе» – настаўнікамі Юрыя ў пасёлку, дзе ён рос, былі рэпрэсаваныя навукоўцы.

«Яны яго многаму навучылі – адвазе, стойкасці, што не адразу было відна за яго злёгку французістым шармам… Я ведала гэтую адвагу і гэтую прыстойнасць. Спачывайце з мірам, Юрачка, дарагі», – напісала Юлія Чарняўская.

Юрый Абдурахманаў застанецца ў памяці калег як прыклад таго, як захоўваць чалавечую годнасць і любоў да мастацтва насуперак любым абставінам.

ru • en

Мастацтвазнаўцу было 66 гадоў.

Падпісвайцеся на культурныя навіны Reform.news у Telegram

Поддержите Reform.news донатом!

ИСПОЛЬЗУЙТЕ PROTON VPN ДЛЯ ДОСТУПА К REFORM.NEWS

#страта #Юрый Абдурахманаў

https://reform-news.cdn.amp Скопировать ссылку доступа без VPN

Последние новости

13:31 Навукоўцы Акадэміі навук стварылі сайт з архіўнымі запісамі беларускіх казак

10:39 Милиция обнаружила крупный самогонный завод под Молодечно

10:29 Поезд БЖД остановился из-за неисправности в Быхове

10:01 Стоимость проезда в общественном транспорте повышается в Минске

09:41 В Беларуси увеличиваются тарифы на пересылку писем и бандеролей